



Datum 2021-06-11
Dokumenttyp Yttrande
Diarienummer 2021/0191
Ert diarienummer S2021/01972
Handläggare Ola Balke

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet När behovet får styra – ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa (SOU 2021:8)

Myndigheten för delaktighet arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. Myndigheten för delaktighet lämnar följande yttrande.

Myndighetens synpunkter

Myndigheten för delaktighet (MFD) instämmer i utredningens förslag som syftar till en jämlik tandhälsa för alla och speciellt för dem med störst behov av tandvård.

MFD väljer att inte kommentera enskilda förslag men lämnar synpunkter när det gäller personer med särskilda behov eller funktionsnedsättning (Kapitel 10, Vuxna med särskilda behov).

MFD är positiv till att utredningen lyfter att patienter med särskilda behov ska få ett mer jämlikt stöd. Utredningens förslag om ett statligt selektivt tandvårdsstöd, som en del av det statliga tandvårdsstödet, gör det möjligt för flertalet av dagens patienter med särskilda behov att få del av stödinsatserna. MFD anser dock att det är oroande att nyttjandet av tandvårdsstödet hittills fortfarande är på en relativt låg nivå. Endast 36 % av den skattade personkretsen för de elva tillstånd av särskilda behov som är berättigade till tandvårdsstödet har fått del av det år 2019 (19 862 personer av cirka 55 000 personer).

MFD menar att det finns anledning att förbättra den information som ges till berörda målgrupper. Även om vårdgivarens informationsansvar beskrivs generellt i betänkandet (Kapitel 7, Förutsättningar för vårdgivare, medarbetare och patienter i tandvården) anser MFD att hänsyn måste tas till att personer med olika funktionsnedsättningar har olika informationsbehov

och möjlighet att ta till sig information. Det kan därför finnas skäl till att ytterligare målgruppsanpassa informationen om tandvårdsstödet så att den är tillgänglig även för personer som har psykisk eller kognitiv funktionsnedsättning eller personer med syn- eller hörselskada eller som av annat skäl behöver tillgänglig information. I en del fall kan även åtgärder med uppsökande verksamhet behövas. Ansvaret för dylika åtgärder skulle i så fall åläggas vårdgivaren. Även omsorgsansvariga inom kommunen bör enligt MFD kunna involveras i informationsarbetet.

Avslutningsvis vill MFD betona att trots förslaget om ett statligt selektivt tandvårdsstöd spelar ekonomin en avgörande roll för människors förutsättningar till en god hälsa och tandhälsa. För vissa grupper av personer med funktionsnedsättning, till exempel personer med intellektuell funktionsnedsättning, psykisk ohälsa eller demens utgör många gånger aktivitetsersättning eller sjukersättning deras enda inkomstkälla, vilket leder till ett närmast obefintligt ekonomisk utrymme. Tandvårdsstödet kan därför behöva kompletteras med andra former av stöd och bidrag för dessa grupper.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har stf generaldirektör Emelie Lindahl (beslutande) och utredare Ola Balke (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

[elektroniskt signerad]

Emelie Lindahl